

Vergaderjaar 2007–2008

29 515

Kabinetsplan aanpak administratieve lasten

Nr. 241

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 21 april 2008

De vaste commissie voor Financiën¹, de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties² en de vaste commissie voor Economische Zaken³ hebben op 27 maart 2008 overleg gevoerd met staatssecretaris De Jager van Financiën en staatssecretaris Heemskerk van Economische Zaken over:

– **de Wijziging van het Instellingsbesluit Actal 2006 (29 515, nr. 227).**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissies

Mevrouw **Van der Burg** (VVD) vindt het onbegrijpelijk dat het kabinet in het gewijzigde voorstel de taken van Actal niet heeft aangepast conform het verzoek daartoe in de motie-Blanksma/Smeets. Zij verzoekt het kabinet dit alsnog te doen en daarbij de capaciteit van Actal in ogenschouw te nemen.

Bij het integrale afwegingskader moet gekeken worden naar de impact assessment die momenteel door de Europese Commissie wordt gemaakt. Deze is namelijk breder dan de bedrijfseffectentoets en omvat meer ministeriële regelingen en economische maatregelen.

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Vendrik (GroenLinks), Blok (VVD), voorzitter, Ten Hoopen (CDA), ondervoorzitter, Weekers (VVD), Gerkens (SP), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Haverkamp (CDA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Irrgang (SP), Luijben (SP), Kalma (PvdA), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (ChristenUnie), Van der Burg (VVD), Tony van Dijck (PVV), Spekman (PvdA), Heerts (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Tang (PvdA) en Vos (PvdA).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Halsema (GroenLinks), Remkes (VVD), Jonker (CDA), Aptroot (VVD), Van Gerven (SP), Jan de Vries (CDA), Van Hijum (CDA), Mastwijk (CDA), De Krom (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Pechtold (D66), Kant (SP), Ulenbelt (SP), Van der Veen (PvdA), Anker (ChristenUnie), Nicolai (VVD), De Roon (PVV), Van Dam (PvdA), Smeets (PvdA), Karabulut (SP), Thieme (PvdD), Heijnen (PvdA) en Roefs (PvdA).

² Samenstelling:

Leden: Van Beek (VVD), Van der Staaij (SGP), De Pater-van der Meer (CDA), Van Bochove (CDA), Duyvendak (GroenLinks), Hessels (CDA), Gerkens (SP), Haverkamp (CDA), Leerdam (PvdA), voorzitter, De Krom (VVD), ondervoorzitter, Griffith (VVD), Boelhouwer (PvdA), Irrgang (SP), Kalma (PvdA), Schinkels-hoek (CDA), Van der Burg (VVD), Brinkman (PVV), Pechtold (D66), Van Raak (SP), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Leijten (SP), Heijnen (PvdA), Bilder (CDA) en Anker (ChristenUnie). Plv. leden: Teeven (VVD), Van der Vlies (SGP), Van de Camp (CDA), Smilde (CDA), Van Gent

(GroenLinks), Knops (CDA), Polderman (SP), Spies (CDA), Wolbert (PvdA), Aptroot (VVD), Zijlstra (VVD), Vermeij (PvdA), Van Gerven (SP), Heerts (PvdA), Çörüz (CDA), Remkes (VVD), De Roon (PVV), Van der Ham (D66), Van Bommel (SP), Ouwehand (PvdD), Timmer (PvdA), De Wit (SP), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), Van Haersma Buma (CDA) en Cramer (ChristenUnie).

³ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Schreijer-Pierik (CDA), Vendrik (GroenLinks), Ten Hoopen (CDA), Roland Kortenhorst (CDA), Hessels (CDA), ondervoorzitter, Van der Ham (D66), Van Velzen (SP), Aptroot (VVD), Smeets (PvdA), Samsom (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Kraneveldt-van der Veen

(PvdA), voorzitter, Irrgang (SP), Jansen (SP), Biskop (CDA), Ortega-Martijn (ChristenUnie), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Van der Burg (VVD), Graus (PVV), Zijlstra (VVD), Besselink (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD) en Vos (PvdA).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Jan Jacob van Dijk (CDA), Duyvendak (GroenLinks), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Van Gennip (CDA), De Rouwe (CDA), Koşer Kaya (D66), Ulenbelt (SP), Blok (VVD), Boelhouwer (PvdA), Kalma (PvdA), Weekers (VVD), Van Dam (PvdA), Karabulut (SP), Luijben (SP), De Nerée tot Babberich (CDA), Cramer (ChristenUnie), Atsma (CDA), De Krom (VVD), Madlener (PVV), Nicolai (VVD), Blom (PvdA), Gerkens (SP), Thieme (PvdD) en Heerts (PvdA).

Actal moet de mogelijkheid krijgen ex ante controle uit te oefenen op de nieuw toegevoegde toetsen, om zo het kabinet in een vroeg stadium te kunnen adviseren. Dit laat de departementen voldoende mogelijkheid om de toetseisen te verinnerlijken, conform het streven van het kabinet.

Mevrouw **Blanksma** (CDA) vindt het belangrijk dat Actal één op één betrokken wordt bij de uitwerking van de plannen van het kabinet om te komen tot 25% minder lastendruk. De voorgestelde verlenging van de duur van het college tot 1 juli 2011 is geen enkel probleem.

Klopt het dat de voorstellen in de motie-Blanksma/Smeets over de uitbreiding van het takenpakket van Actal zijn overgenomen door de staatssecretaris zowel in zijn reactie op de ingediende moties als in zijn brief van 14 maart als ook in de nota van toelichting tot wijziging van het instellingsbesluit? Als dat inderdaad het geval is, is het verwarrend dat de extra dimensie van toezichtskosten, nalevingskosten en subsidie niet expliciet is terug te vinden in het instellingenbesluit.

De nalevingskosten hoeven niet bij iedere wetgeving ex ante getoetst te worden.

Waarom wordt Actal uitgebreid? Hoe wordt het takenpakket verdeeld tussen de leden van het college? Welke deskundigheid moet de vierde persoon meebrengen?

Mevrouw **Smeets** (PvdA) vindt dat de waakhond Actal met beperkte middelen goed werk doet. Wat wordt bedoeld, ook met het oog op de tekst van de motie-Blanksma/Smeets, met de zinsnede in brief van de minister van Financiën van 26 februari 2008: «deze taakuitbreiding impliceert dat het college kan adviseren over algemene parameters in relatie tot regeldruk zoals nalevingskosten, toezichtskosten en dergelijke»?

Wat wordt bedoeld met de zinsnede in de brief van de staatssecretaris van Financiën van 14 maart 2008: «met het betrekken van een externe waakhond in de beoordeling van toetsen op administratieve lasten en nu ook van andere toetsen loopt Nederland binnen Europa voorop»?

Welke contacten hebben de beide bewindslieden met de Europese collega's? Doen zij door die contacten ideeën op voor het impact assessment?

Antwoord van de bewindslieden

De **staatssecretaris van Financiën** zegt dat het instellingsbesluit een één op één verbreding beoogt in lijn met het programma «regeldruk voor bedrijven», waarvan ook nalevingskosten, toezichtskosten en verkrijgingskosten voor subsidies deel uitmaken. Verder wordt de strategische functie van Actal uitgebreid om recht te doen aan de evaluatie. Dit komt onder andere tot uitdrukking in de betrokkenheid van Actal bij de ontwikkeling en toepassing van het integraal afwegingskader beleid en wetgeving. Actal kan op grond van deze instellingsbeschikking gevraagd en ongevraagd adviseren over de volle breedte van het programma «regeldruk voor bedrijven». Verder wordt Actal consequent en volwaardig betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van het programma zoals ook is gevraagd in de motie-Blanksma/Smeets.

Wat betreft toetsen: het is niet de bedoeling dat Actal de nalevingskosten ex ante toetst. Het uiteindelijke doel is de verinnerlijking op de departementen. Actal moet bij dat proces van verinnerlijking een stevige rol spelen. Het doet onafhankelijk steekproeven en brengt onafhankelijk advies uit. Het voorliggende voorstel geeft Actal bij de in de uitbreiding genoemde punten net zo'n stevige positie als het heeft bij de bestaande taken, waarop ex ante toetsing wel mogelijk is.

In de toelichting op het besluit staat wat wordt verstaan onder regeldruk en staat ook expliciet dat Actal vrij is om zelf prioriteiten te stellen. Deze

toelichting maakt een integraal en officieel onderdeel uit van het instellingsbesluit.

Met de voorliggende uitbreiding van Actal loopt Nederland nog steeds ver vooruit op het buitenland. Wel zijn enkele landen bezig om een vergelijkbaar college als het «oude» Actal op te richten.

Actal wordt volledig betrokken bij de ontwikkeling van het afwegingskader en bij de verinnerlijking op de departementen. Het uiteindelijke doel is dat Actal zichzelf overbodig maakt doordat de departementen de gestelde eisen hebben verinnerlijkt.

Een van de redenen om het college van Actal uit te breiden is doelmatigheid: de twee zittende leden hebben te kennen gegeven op termijn en wellicht tegelijkertijd te zullen vertrekken. Het is niet verantwoord dat zoveel expertise verdwijnt. Daarom is ervoor gekozen om twee nieuwe mensen toe te voegen, zodat er na een inwerkperiode overdracht kan plaatsvinden. De bezetting van vier mensen hoeft niet structureel te zijn. Het secretariaat van Actal wordt grotendeels ontzien bij de taakstelling van de rijksoverheid. Als dit niet voldoende is, wordt extra geld gezocht of vindt detachering plaats, bijvoorbeeld vanuit de regiegroep.

De **staatssecretaris van Economische Zaken** benadrukt het belang van de bedrijfseffectentoets bij het focussen op de nalevingskosten. Actal geeft hier gevraagd en ongevraagd strategische adviezen over en toetst na afloop of het goed verlopen is. In het kader van de in mei te verschijnen voorjaarsrapportage over de nalevingskosten wordt een quick scan gemaakt van de inhoudelijke nalevingskosten in bestaande wet- en regelgeving. Hierbij worden 165 hoofdwetten, 618 AMvB's en 1105 ministeriële regelingen doorgelicht. Dit moet uiteindelijk leiden tot een lijst met 25 wetten waarvan het bedrijfsleven de meeste hinder ondervindt. Voor de nieuwe wetten regelgeving geldt overigens de bedrijfseffectentoets. In overleg met VNO-NCW en MKB-Nederland wordt er op dit moment gewerkt aan pilots om de meetmethoden van de nalevingskosten te testen en te valideren. Het doel is de nalevingskosten te reduceren zonder dat het publieke belang in gevaar komt. De regelgeving zelf staan in principe niet ter discussie tenzij uit voortschrijdend inzicht blijkt dat dit wel zou moeten.

Het ministerie van Justitie werkt aan het integrale afwegingskader beleid en wetgeving dat alle toetsen zal omvatten, dus niet alleen de bedrijfseffectentoets maar bijvoorbeeld ook de milieueffectentoets en de handhaafbaarheidstoets. Ook hierbij speelt Actal een rol. Het impact assessment van de Europese Commissie loopt volledig mee met het integrale afwegingskader dat in de loop van 2008 gereed moet zijn.

Nadere gedachtewisseling

Mevrouw **Van der Burg** (VVD) vindt dat de motie-Blanksma/Smeets niet één op één wordt uitgevoerd, omdat er geen ex ante toetsing is voor de inhoudelijke nalevingslasten, de verkrijgingskosten en de toezichtslasten. Zij is niet overtuigd door het argument van de verinnerlijking, omdat het dan juist voor de hand zou liggen de administratieve lasten uit de ex ante toetsing te halen en juist de nieuwe aspecten erin te zetten. Zij vraagt de staatssecretarissen dringend dit besluit te heroverwegen.

Mevrouw **Blanksma** (CDA) vindt dat de intentie van de motie-Blanksma/Smeets voldoende geborgd is door de uitleg van de staatssecretarissen.

Mevrouw **Smeets** (PvdA) kan zich niet aan de indruk onttrekken dat er op een aantal departementen een hellend vlak bestaat waar het de verinnerlijking betreft. Kan Actal ook wetsvoorstellen die nog naar de Kamer moeten ongevraagd toetsen?

De **staatssecretaris van Financiën** vindt dat de intentie van de motie-Blanksma/Smeets met het voorliggende voorstel is uitgevoerd. Actal maakt een terugtrekkende beweging waar het ex ante toetsing van administratieve lasten betreft in die departementen waar gebleken is dat het goed gaat. Bij de taakuitbreiding is wat betreft de nalevingskosten niet voor de ex ante toetsing gekozen. Actal kan echter wel ongevraagd en vooraf adviseren in strategisch opzicht, bijvoorbeeld over onvolledige toetsingskaders of over het erg achterblijven van verinnerlijking.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Blok

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties,
Leerdam

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische zaken,
Kraneveldt-van der Veen

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
Berck